

Hví hevur løgmaður sjálvur onga meining?

Edmund Joensen hevur í Sosialinum 19. juli nakrar viðmerkingar til frágreiðingina frá endurstovnaða búskaparráðnum og um tær politisku viðmerkingarnar, henda longu hevur fingið.

Honum so líkt, bordreiðir løgmaður ikki við nøkrum politiskum viðmerkingum um sjálvst innihaldið í hesi frágreiðing, men velur heldur at gera persónligar viðmerkingar til teir, sum hava dittað sær at hava eina meining um hesa góðu frágreiðing.

Hevði so løgmaður tíðad at gjørt sær tann ómak at lisið bláðini, áðrenn hann fór undir at viðgera tað, sum aðrir halda, so kundu vit kanska fingið eitt nøkurlunda skilgjøtt kjak um viðurskiptini.

Ella, sum eisini er ein rár hending, um løgmaður sjálvur úr egnum barni hevði nakra meiningar um samfelagsligu viðurskiptini, sum frágreiðingin viðger.

Tað er eitt sindur óv bíligt, at ein átti at kunna kravt av einum lögmanni, at hesin hevði nakrar meiningar um slík viðurskipti, heldur enn bert at viðgera tað, sum aðrir halda og siga.

Tað er eins og løgmaður altíð biðar eftir, til aðrir hava sagt sína hugsan, áðrenn hann sjálvur finnur fram til, hvat hann eigur at halda í einum ávisum máli.

Sigur hesin hetta, so eigur eg at halda tað mótsatta.

Hvat sigur løgmaður so í sínum viðmerkingum:

»Jóannes Eidesgaard, fyrrverandi landsstýrismaður, somuleiðis í figgjar-málum, hann átt frágreiðingina ráa við villum og skrivar í Sosialinum, at her er okkurt spinnandi galið. At hesin rýmdi landsstýrismaður loypur á bláman uttan at hugsa seg um, tað er onki nýtt. ... og endanum av greinin sigur løgmaður:

»Men í staðin fyrri at viðgera teir týðningarmestu bóðskapirnar í frágreiðingini, so sum at fylgja ICES, og hvørjar avleiðingar tað fær, um vit ikki fylgja tilmælinum, so verður frágreiðingin rakkað niður í sand og ósku av formonnunum fyrri flokkarnar, sum hava havt ábyrgdina av figgjar- og búskaparmálum tey seinastu árinne.

Eg varð ringdur upp av blaðmanni, sum vildi hava okkara viðmerkingar til frágreiðingina. Eg hevði tá so stutt síðan fingið frágreiðingina, at eg bað um at fáa stundir at gjøgnumganga hana, so kundu vit taka samrøðuna dagin eftir.

Løgmaður sigur, at eg skrivaði í blaðnum. Nei, tað gjørdi eg ikki. Tað var ein

samrøða, har blaðmaðurin skrivar og roynir at endurgeva tað, sum eg havi sagt.

Tað fyrsta, eg beit merki í, tá eg las frágreiðingina, var, at almenni sektorurin var øktur við 900 fólkum síðan 1994.

Hóast vit øll vita, at sitandi landsstýrið hevur gjørt sítt til, at hesin skuldi økjast so nógv sum gjørligt, so er hann sjálvsagt ikki øktur so nógv eftir so stuttari tíð.

Eg gjørdi mær síðan tann ómak at ringja til Hagstovuna og til Maluna Johansen í Landsbankanum um hetta taltilfar. Eg fór ikki út og segði, at hesi tøl eru púra stá við síðuna av. Her fekk eg at vita, at mistøk vóru gjørd, og heitti eg á Maluna Johansen um at biðja formannin, sum var í summarfrí, um at koma so skjótt sum gjørligt við einum rættindarskjali, soleiðis at øll ikki bert viðgjørdur skeivleikan og einki annað. Men hetta eydnaðist ikki, tí hetta gjørdist høvduðsøgan í fjølmóðunum.

Eg kundi í hesum sambandi mint lögmann á, at tað var, meðan eg sat sum landsstýrismaður í figgjar-málum, at nýggja lógin um búskaparráðið varð samtykt.

Hvat sigi eg so í mínum viðmerkingum?:

1. Eg fegnist um, at frágreiðingin er komin.

2. Eg sigi, at vit mugu brynja okkum til ein niðurskurð í fiskiskapinum vísandi til tilmælini frá ICES og ráðnum. Men eg sigi samstundis, at eg ivist í, at um fiskimálaráðharrin og landsstýrið megna henda niðurskurð. Hygg bert eftir, hvussu gongur í málinum um Nólsoyar Páll.

(Eigi í hesum sambandi at skoyta upp, at framsøgumaður javnaðarfloksins í fiskivinnumálum, Henrik Old, hevur eisini týðiliga sagt sína hugsan og hevur sett fram eitt fjørligt uppskot um, hvussu hesin niðurskurður skal fremjast).

3. Tá løgmaður heingir seg í orðini, »Her er okkurt spinnandi galið...«, so prógvar hann harvið, at hann als ikki hevur skilt, hvat mínar viðmerkingar snúgva seg um. Ella hevur hann ikki lisið samrøðuna.

Vit hava ein fiskiflota, sum nú hevur havt metstóra veiði eftir toski. Men hóast hetta og hóast teir fáa fløgustuðul, so ber hann seg ikki. Tað er tað, sum er spinnandi galið, harra løgmaður.

4. Tað, sum okkum tørvar, er, at útflutningsvirðið á okkara fiskavørur verður hækkað munandi, tí annars fáa vit ikki rentabilitet í verandi flota, og vit verða held-

ur ikki førir fyrri at endurnýggja nakran flota. Tað er her, skógvurin trykkir og hevur trykt í nógv Harrans ár.

Vit hugsa alla tíðina um fleiri og fleiri tons, men ikki um, hvussu vit fáa meira burtur úr í krónum fyrri tønnsini, sum vit veidda.

5. Búskaparráðið viðurkennir hesa støðuna hjá flotanum, men nælir annars til, at kvoturnar verða skerðar, og at tær gerast umsetilgar, so at tað verða ferri skip, sum so kunnu fiska fleiri tons. Tað er her, eg haldi, at ráðið tekur verandi fiskasølpulitikk fyrri at vera tann mest optimala, og tí frýstir hesa støðuna fasta. Tað verður ikki víst á aðrar leiðir.

Her sigi eg orðarætt: »Og tað er eingin náttúrlóg, at flotin sum er, sølpulitikkurin sum er, og útflutningurin sum er, er tann einasti rætti og skal verða tann sami í allar æv-ir«.

(Her kann eg mæla lögmanni til at lesa okkurt av tí, sum John Smith hevur skrivað um hesi viðurskipti). 6. Eg sigi, at eg sakni, at ráðið tekur onnur alternativ fram. M.a. hava vit fingið aftur eitt risatilfeingi, sum er sildin. Kundu vit gjørt betri brúk av hesum tilfeingi?

Her situr løgmaður sum leiðari av eini samgongu, sum ikki hevur eitt einasta boð uppá, hvussu vit betur fáa gjørt brúk av hesum nógvu tonsum av sild. Ikki eitt orð um, at øll tann før-oyskt veidda sildin verður landað uttanlands.

7. Landsstýrið og Anfinn Kallsberg fáa dumpukarakter fyrri ríkna figgjarpolitikk. Búskaparráðið sigur: »Í dag verður furdur ein heldur slakur figgjarpolitikkur við skattalættum og lyndi til at økja almennu útreiðslurnar, samstundis sum framgongd annars er í búskapinum. Tað hevði verið skilabetri, um landsstýrið í staðin fordi ein heldur stramman figgjarpolitikk, og nýtti hendi til at gjalda almennu skuldina nakað niður«.

Forlongdi armur lög-mans, oddagreinsskrivarin á Dimmaletting, sigur heldur speiskliga, at javnaðarflokkurin nú hvørki veit út ella inn, síðan hann er farin at ávara ímóti økingini í almennu umsitingini.

Javnaðarflokkurin vil hava eina væl-virkandi almennu umsiting, rett er tað, men hon skal sanniliga ikki kosta meira enn tað, sum neyðugt er. Í dag er líkt til, at økingin av almennu umsitingini er vordin ein

søk í sær sjálvum hjá sitandi samgongu.

Nú verður henda greinin í so long, men annars vóru onnur viðurskipti í frágreiðingini, sum eisini kundu verið tikin fram.

M.a. tað, at tá menn frøst um, at tilflytingin til Føroya er størri enn fráflytingin, so hendir nú tað, at meðan fráflytingin, sum fyrri størsta partin var frá byggunum, so er tilflytingin fyrri størsta partin til miðstaðar-økið. Ein vandamikil tendensur.

Og m.a. eisini tær ávaringar, sum búskaparráðið kemur við, um hvat fer at henda bæði hjá tí almenna og hjá privata húsarhaldinum, um vit knappiga fáa eina rentuhækking. Sera

áhugavert, men ræðandi.

Alt tað, sum er viðmerkt frá mínari síðu, er viðmerkt sum positivar viðmerkingar, sum ein slík frágreiðing sjálvandi skal kunna tola.

Hon skal ikki viðgerast sum ein heilagur tekstur, sum eingin skal seta nakað spurnartekin við.

Jóannes Eidesgaard,
løgtingsmaður

ÓLAVSØKAN 97

STÓRA KALDA BORDIÐ

kr. 195,-

OPIÐ ER:
Ólavsøkuaftan kl. 16.00–22.30
Ólavsøkuðag kl. 14.00–22.30

ÓKEYPIS!
fyri børn undir 12 ár saman við vaksnum ■

Hotel Føroyar ynskir øllum eina GÓÐA ÓLAVSØKU!

Altíð vælkomín á

Hotel Føroyar

Tlf. 17500

Best Western